

آیین نامه بیمه اجتماعی روستاییان و عشایر

تاریخ تصویب : ۱۳۸۳/۱۱/۴

نقل از روزنامه رسمی شماره : ۱۷۴۶۲ تاریخ : ۱۳۸۳/۱۱/۱۴

شماره : ۳۲۱۸۰/ت/۶۵۸۴۶ وزارت هـ تاریخ : ۱۳۸۳/۱۱/۱۲

وزارت رفاه و تامین اجتماعی- وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی

هیات وزیران در جلسه مورخ ۱۳۸۳/۱۱/۴ بنا به پیشنهاد شماره ۱۰۰/۶۹۸۲ مورخ ۱۳۸۳/۱۰/۲۶ وزارت رفاه و تامین اجتماعی و به استناد تبصره (۲) ماده (۳) و بند (د) ماده (۳) قانون ساختار نظام جامع رفاه و تامین اجتماعی- مصوب ۱۳۸۳- آیین نامه بیمه اجتماعی روستاییان و عشایر را به شرح زیر تصویب نمود:

بخش اول- تعاریف

- ماده ۱- در این آیین نامه، اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می‌روند:
- الف- روستایی: کسی که به طور ثابت در روستا ساکن است. تعریف روستا مطابق قانون تعاریف و ضوابط تقسیمات کشوری- مصوب ۱۳۶۲- می باشد.
- ب- عشایر: ساکنان بخش عشایری موضوع ماده (۵) قانون تعاریف و ضوابط تقسیمات کشوری- مصوب ۱۳۶۲.
- پ- منطقه: کل یا قسمتی از روستاها یا بخش های عشایری یک یا چند استان.
- ت- بیمه شده: سرپرست خانوار که با پرداخت مبالغی به عنوان حق بیمه، حق استفاده از مزایای مقرر را دارد.
- ث- حق بیمه: درصدی از درآمد مقطوع روستاییان یا عشایر هر منطقه که به حکم این آیین نامه و از بابت هر بیمه شده به صندوق پرداخت می گردد.
- ج- بیماری: وضع غیرعادی جسمی یا روحی که انجام خدمات درمانی را ایجاب می کند.
- چ- حادثه: اتفاقی پیش بینی نشده که تحت تاثیر عامل یا عوامل خارجی به صورت ناگهانی رخ می دهد و موجب صدمه بر جسم یا روان بیمه شده می گردد.

ح- از کارافتادگی کلی: کاهش قدرت کار بیمه شده در نتیجه بیماری و یا حادثه به نحوی که پس از انجام خدمات درمانی و توان بخشی طبق نظر کمیسیون های پزشکی توانایی کار خود را بیش از (۶۶٪) از دست داده باشد.

خ- پیری: حالت بیمه شده ای که بیش از ۶۵ سال تمام داشته باشد.

د- مستمری: وجهی که طبق شرایط مقرر به منظور جبران قطع تمام یا قسمتی از درآمد مقطوع به بیمه شده و در صورت فوت او برای تامین معیشت بازماندگان وی به آنان پرداخت می شود.

ذ- صندوق: صندوق بیمه اجتماعی روستاییان و عشایر وابسته به وزارت رفاه و تامین اجتماعی.

بخش دوم- مضمولان

ماده ۲- کلیه افراد روستایی و عشایر سرپرست خانوار و نیز دریافت کنندگان مستمری های پیری، از کارافتادگی کلی و فوت مشمول این آیین نامه می باشند.

ماده ۳- حداکثر سن برای عضویت در صندوق برای مردان ۵۰ سال و برای زنان ۴۵ سال تعیین می گردد. در مورد مضمولانی که طبق مقررات سوابق پرداخت حق بیمه در سایر صندوق ها داشته باشند و آن را مطابق مقررات به این صندوق منتقل کنند، به ازای هر سال سابقه انتقالی، یک سال به سن مزبور اضافه خواهد شد.

ماده ۴- روستاییان یا عشایری که در تاریخ لازم الاجرا شدن این آیین نامه مشمول مقررات سایر صندوق ها و یا نظام های بیمه ای دیگر می باشند، از شمول مقررات این آیین نامه مستثنی و همچنان تابع صندوق متبوع خود خواهند بود.

ماده ۵- نقل و انتقال سوابق پرداخت حق بیمه شدگان مشمول این آیین نامه به صندوق های بیمه ای دیگر و بالعکس تابع قوانین و مقررات مربوط به نقل و انتقال بین صندوق ها خواهد بود.

ماده ۶- گسترش و تعمیم بیمه به روستاییان و عشایر تدریجی و بر حسب مناطق یا مشاغل با پیشنهاد هیات مدیره صندوق و تصویب وزیر رفاه و تامین اجتماعی بر اساس قراردادی خواهد بود که بین صندوق و بیمه شده تنظیم می گردد. ضوابط مربوط و نمونه قرارداد بیمه همگانی روستاییان و عشایر با پیشنهاد هیات مدیره و تایید وزارت رفاه و تامین اجتماعی به تصویب شورای عالی رفاه و تامین اجتماعی می رسد.

بخش سوم - منابع مالی

ماده ۷- منابع مالی برنامه بیمه اجتماعی روستاییان و عشایر به شرح زیر می باشد:

الف- درآمد مقطوع مبنای محاسبه حق بیمه منطقه به عنوان حق بیمه سهم بیمه شده و دو برابر آن به عنوان سهم و کمک دولت.

ب- سهم دولت بابت بیمه خدمات درمانی.

پ- سود حاصل از سرمایه گذاری وجوه و ذخایر متعلق به صندوق.

ت- کمک ها و هدایا و سایر منابع موضوع ماده (۷) **قانون ساختار نظام جامع رفاه و تامین اجتماعی**.

ماده ۸- در سال هایی که به تشخیص مراجع ذی صلاح خشکسالی در منطقه یا روستایی اعلام می گردد و یا در مواقع بروز حوادث غیر مترقبه و آفت زدگی و یا مرگ و میر دام و تا رفع عوارض ناشی از آن، پرداخت سهم مشارکت روستاییان و عشایر در آن منطقه یا روستا حسب اعلام وزارت رفاه و تامین اجتماعی و تایید شورای عالی رفاه و تامین اجتماعی به عهده دولت خواهد بود.

ماده ۹- نحوه تعیین منطقه، درآمد مقطوع روستاییان و عشایر هر منطقه، نحوه وصول حق بیمه و مشارکت دستگاه ها و نهادهای مستقر در روستا و نیز استفاده از خدمات موسسات کارگزاری بر اساس ضوابطی خواهد بود که توسط وزارت رفاه و تامین اجتماعی با همکاری دستگاه های ذی ربط تهیه و به تصویب شورای عالی رفاه و تامین اجتماعی می رسد.

بخش چهارم - تعهدات

ماده ۱۰- بیمه های اجتماعی موضوع این آیین نامه شامل موارد زیر می باشد:

الف- خدمات درمانی.

ب- از کارافتادگی کلی.

پ- پیری.

ت- فوت.

ماده ۱۱- بیمه شده با پرداخت (۱۰٪) حق بیمه سرانه خدمات درمانی مصوب هیات وزیران دفترچه بیمه خدمات درمانی دریافت خواهد نمود و بقیه سرانه به عنوان کمک و سهم دولت توسط دولت پرداخت خواهد شد.

ماده ۱۲- نحوه پرداخت فرانشیز در خدمات سرپایی و بستری و سایر موارد تابع مقررات موجود خواهد بود.

ماده ۱۳- وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مکلف است همچنان نسبت به ارائه خدمات بهداشتی و درمانی مقرر به روستاییان و عشایر طبق مقررات اقدام نماید و تحت پوشش بودن افراد طبق این آیین نامه، مانع از برخورداری از خدمات مزبور نخواهد بود.

ماده ۱۴- بیمه شدگانی که طبق نظر پزشک معالج غیرقابل علاج تشخیص داده می شوند پس از انجام خدمات درمانی و خدمات توان بخشی، چنانچه طبق نظر کمیسیون های پزشکی توانایی کار خود را بیش از (۶۶٪) از دست بدهند، از کارافتاده کلی شناخته می شوند.

ماده ۱۵- نحوه تشکیل کمیسیون های پزشکی به موجب آیین نامه ای خواهد بود که توسط صندوق تهیه و به تایید وزارت رفاه و تامین اجتماعی خواهد رسید.

ماده ۱۶- برخورداری از مستمری از کارافتادگی کلی ناشی از کار بدون در نظر گرفتن مدت پرداخت حق بیمه و از کارافتادگی کلی ناشی از بیماری یا حادثه غیر ناشی از کار مستلزم داشتن حداقل یک سال سابقه پرداخت حق بیمه متضمن ۹۰ روز ظرف یک سال قبل از وقوع حادثه غیر ناشی از کار یا شروع بیماری خواهد بود.

ماده ۱۷- در صورتی که بیمه شده بیش از ۶۵ سال تمام سن داشته باشد، با داشتن حداقل ۱۵ سال سابقه پرداخت حق بیمه مشمول دریافت مستمری پیری خواهد بود.

ماده ۱۸- در صورت فوت بیمه شده و یا دریافت کننده مستمری پیری و از کارافتادگی کلی، بازماندگان واجد شرایط وی از مستمری بازماندگان برخوردار خواهند شد.

ماده ۱۹- میزان مستمری به شرح زیر می باشد:

الف- میزان مستمری از کارافتادگی کلی، مستمری پیری و مستمری بازماندگان بیمه شده متوفی عبارتست از ۱/۳۵ (یک سی و پنجم) میانگین درآمد مبنای محاسبه حق بیمه ظرف دو سال آخر پرداخت حق بیمه هر منطقه ضرب در سنوات پرداخت حق بیمه.

ب- در مورد مستمری بگیران از کارافتاده کلی و پیری، میزان مستمری قابل پرداخت به بازماندگان واجد شرایط معادل مستمری حین فوت خواهد بود.

پ- در هر حال میزان مستمری از کارافتادگی کلی، پیری و مجموع مستمری بازماندگان نباید از ۲/۳ (دو سوم) درآمد مقطوع مبنای محاسبه حق بیمه هر منطقه در سال استحقاق دریافت مستمری کمتر باشد.

ت- میزان مستمری های موضوع این آیین نامه هر سال مطابق با نرخ تورم اعلام شده توسط بانک مرکزی ایران ترمیم می گردد.

ث- افراد خانواده بیمه شده برای استفاده از خدمات درمانی و مستمری بازماندگان و سهم مستمری هر یک از بازماندگان واجد شرایط و نیز تعیین بازماندگان واجد شرایط مطابق قانون تامین اجتماعی و تغییرات و اصلاحات بعدی آن خواهد بود.

بخش پنجم- ساختار، وظایف و ارکان

ماده ۲۰- صندوق بیمه روستاییان و عشایر وابسته به وزارت رفاه و تامین اجتماعی به منظور اجرای برنامه بیمه اجتماعی روستاییان و عشایر دارای وظایف و اختیارات مشروح زیر خواهد بود:

الف- تعمیم و گسترش بیمه روستاییان و عشایر به افراد مشمول.

ب- جمع آوری و تمرکز کلیه وجوه موضوع صندوق بیمه روستاییان و عشایر.

پ- سرمایه گذاری و بهره برداری از وجوه جاری و ذخیره شده.

ت- انجام تعهدات موضوع این آیین نامه.

ماده ۲۱- سازمان بیمه خدمات درمانی بر اساس ضوابطی که توسط وزارت رفاه و تامین اجتماعی پیشنهاد و به تصویب شورای عالی رفاه و تامین اجتماعی خواهد رسید، به عنوان کارگزار، امور اجرایی مربوط به بیمه خدمات درمانی روستاییان را عهده دار خواهد بود.

ماده ۲۲- ارکان صندوق مطابق ماده (۱۷) قانون ساختار نظام جامع رفاه و تامین اجتماعی خواهد بود.

ماده ۲۳- هیات امنا مرکب از ۱۱ نفر عضو به ترتیب مذکور در ماده (۱۷) قانون ساختار نظام جامع رفاه و تامین اجتماعی با ریاست وزیر رفاه و تامین اجتماعی خواهد بود. وظایف و اختیارات هیات امنا به شرح زیر خواهد بود:

الف- پیشنهاد خط مشی ها و برنامه های صندوق به وزارت رفاه و تامین اجتماعی.

ب- پیشنهاد بودجه سالیانه صندوق به وزارت رفاه و تامین اجتماعی.

پ- بررسی و تصویب تشکیلات سازمانی صندوق به پیشنهاد هیات مدیره و ارسال آن به سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور جهت تایید نهایی.

ت- تعیین حقوق و مزایای اعضای هیات مدیره و هیات نظارت در چارچوب قانون.

ث- تصویب آیین نامه های معاملاتی، مالی و استخدامی صندوق در چارچوب قانون.

ماده ۲۴- ترکیب هیات مدیره و هیات نظارت و نحوه انتخاب مدیرعامل و اعضای هیات مدیره و هیات نظارت مطابق قانون ساختار نظام جامع رفاه و تامین اجتماعی و اصلاحات بعدی آن خواهد بود. احکام انتصاب رییس هیات مدیره، مدیر عامل و رییس هیات نظارت توسط وزیر رفاه و تامین اجتماعی صادر خواهد شد.

ماده ۲۵- ترازنامه سالانه و گزارش مالی باید حداکثر تا شهریور ماه سال بعد به هیات امنای وزارت رفاه و تامین اجتماعی ارسال گردد. هیات مدیره موظف است ظرف حداکثر ۳۰ روز از تاریخ وصول نظرات هیات نظارت را بررسی و توجیحات خود را به هیات امنای وزارت مذکور تقدیم نماید.

ماده ۲۶- جمع هزینه های اداری و مدیریت و حقوق و مزایای کارکنان نبایستی از (۵٪) کل درآمدهای صندوق تجاوز نماید.

معاون اول رییس جمهور- محمد رضا عارف